

**СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТА ПСИХОЛОГО-
ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ
ОСВІТНЬО-РОЗВИТКОВОГО ПРОСТОРУ
В СУЧАСНОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ**

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної
онлайн-конференції
(м. Харків, 23 травня 2023 рік)**

**Міністерство освіти і науки України
Департамент науки і освіти
Харківської обласної військової адміністрації
Комунальний заклад
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка
Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
The Institute on Community Integration (ICI) at the University of Minnesota (USA)
Educational foundation EduFuture (Finland)
Belgian Education Council (Belgium)**

СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-РОЗВИТКОВОГО ПРОСТОРУ В СУЧАСНОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції
(м. Харків, 23 травня 2023 рік)**

Харків
2023

УДК 378:[316.613+159.9+37]-048.42(062.552)

С 69

Редакційна колегія:

Пономарьова Г. Ф. – доктор педагогічних наук, професор, заслужений працівник народної освіти України, Почесний громадянин Харківської області, ректор – голова;

Степанець І. О. – кандидат педагогічних наук, професор, проректор з наукової роботи – заступник голови.

Члени редакційної колегії:

Прокопенко А. О. – доктор педагогічних наук, доцент, завідувач аспірантури;

Дмитренко К. А. – кандидат педагогічних наук, доцент, учений секретар;

Тупиця А. І. – керівник навчально-методичного відділу;

Демченко Н. Д. – кандидат філологічних наук, доцент;

Купіна О. В. – методист.

Відповідальність за якість і достовірність матеріалів
несуть автори публікацій.

С 69 Соціокультурні та психолого-педагогічні аспекти організації освітньо-розвиткового простору в сучасному закладі освіти : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (23 травня 2023 р., м. Харків) / за заг. ред. Г. Ф. Пономарьової; Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради [Електронне видання]. – Харків : ХГПА, 2023. – 500 с.

До матеріалів Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції включені доповіді науково-педагогічних і педагогічних працівників закладів вищої, загальної середньої та дошкільної освіти, аспірантів, здобувачів.

Тематика матеріалів збірника охоплює питання, що стосуються розвитку освітнього простору сучасного закладу освіти, проблем інклюзії в освіті, взаємодії закладу освіти і сім'ї в контексті формування сприятливого просторово-виховного оточення здобувача освіти, моніторингу якості освіти тощо.

УДК 378:[316.613+159.9+37]-048.42(062.552)

© Харківська гуманітарно-педагогічна академія, 2023

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ LEGO-ТЕХНОЛОГІЇ НА УРОКАХ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ» В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Борзик О. Б., Молчанюк О. В., Прокопенко Д. С.

Актуальність проблеми. На сьогодні освіта України, зокрема її початкова ланка, перебуває на активній стадії модернізації, основним вектором якої є усебічне сприяння формуванню гармонійної особистості. Трансформація освітньої парадигми передбачає формування у здобувачів початкової освіти таких умінь та навичок, як: приймати рішення в невизначених проблемних ситуаціях і досягати необхідних результатів, самостійно заповнювати прогалини в знаннях та інформації; використовувати цифрові технології; навчатись протягом життя; активно взаємодіяти з представниками інших культур, мов, релігій та особливими потребами; працювати в командах для досягнення спільних результатів; захищати власні погляди та обґрунтовувати їх.

Згідно з Державним стандартом початкової освіти метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її обдарувань, здібностей, наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування ціннісних орієнтацій, розвиток самостійності, творчості, допитливості [1].

Інтегрований курс «Я досліджую світ» відображає зміст освітніх галузей Державного стандарту. Його завдання – розширити знання учнів про природні та суспільні явища; у доступній формі продемонструвати зв'язок між неживою і живою природою та впливом на неї людини; виробити бережливе ставлення до природи; проаналізувати, дати оцінку, систематизувати й узагальнити явища, встановити закономірні зв'язки між ними; формування практичних умінь і навичок.

Замість заучування фактів і понять учні отримують компетентності, закладені в Державному стандарті початкової освіти [3, с. 14–15].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Різномасштабні питання щодо використання LEGO-технології в освітньому процесі досліджували Н. Бібік, Ю. Демченко, А. Євсюкова, Ю. Катющева, Т. Пеккер, І. Палазова, однак практичний аспект теми дослідження і до сьогодні залишається недостатньо розкритим.

Метою дослідження є висвітлення основних практичних шляхів реалізації LEGO-технології на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ» в початковій школі.

Виклад основного матеріалу. Перш, ніж розпочати педагогічну взаємодію з учнями молодшого шкільного віку, слід згадати про те, що діяльність учителя, в цілому, спрямована на розвиток творчих особистостей, саме тому він має

виступати у ролі проєктувальника комфортних умов для природного розвитку учнів, грайливого і активного дослідження школярами навколишнього світу.

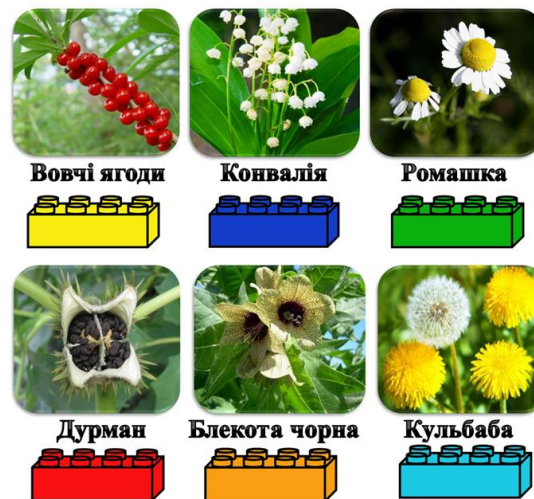
З огляду на вищезазначене, ефективним засобом освіти учнів початкових класів нової генерації є LEGO-технології.

Упровадження LEGO-технології в освітній процес за методикою «Шість цеглинок», що передбачає практично-ігрову діяльність молодших школярів з набором із шести цеглинок LEGO відповідних кольорів, а саме: синього, блакитного, зеленого, жовтого, помаранчевого та червоного. Відтак для роботи за цією методикою всі учасники освітнього процесу повинні мати індивідуальні набори «Шість цеглинок» [4, с. 5].

Інтегрований курс «Я досліджую світ» відкриває учням широкий спектр застосування кубиків LEGO. Їх можна використовувати на ранкових зустрічах і безпосередньо в класі для класифікації різноманітних явищ, предметів, об'єктів, процесів, ознак тощо.

Розглянемо деякі приклади реалізації елементів LEGO-технології на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ» в 2 класі.

Під час вивчення теми «Чи знаєш ти отруйні рослини?» шість цеглинок можна використати для гри «Розпізнай рослину». Хід гри полягає в тому, що потрібно «посортувати рослини» (обрати отруйні). Учні об'єднуються в групи. Вчитель роздає кожній сформованій групі фото рослин та інструкцію з позначками, в якій має бути зазначено відповідність кольору цеглинки до рослини. З обраних цеглинок потім треба збудувати вежу.

Рис. 1. Приклад реалізації гри «Розпізнай рослину» із застосуванням LEGO-технології при вивченні теми «Які рослини живуть удома?» (2 клас)

Узагальнити та систематизувати знання про природні явища, вивчаючи тему «Якою буває погода взимку?», допоможе гра «Що буває взимку?». У кожного учня на цеглинці є надруковані та приклеєні написи (природні явища). Вчитель перелічує зазначені явища природи. Дітям треба підняти

цеглинку із явищем, яке можливе лише взимку (ожеледиця, мороз, сніг, хуртовина).

Рис. 2. Приклад реалізації гри «Що буває взимку?» із застосуванням LEGO-технології при вивченні теми «Якою буває погода взимку?» (2 клас)

LEGO-технології досить часто переплітаються з інтерактивними методами, прийомами. Тому, на прикладі ІТ «Робота в парах» розглянемо тему «Чи безпечно для здоров'я збирати гриби?», де доцільним буде впровадження гри з цеглинками «Гриби! Будь уважний ти завжди!». Здобувачі освіти створюють пари, а також об'єднують свої цеглинки, тепер вони мають спільні 12 цеглинок. Цеглинки заздалегідь пронумеровані. Кожна пара отримує лист-інструкцію та кошик. В інструкції зазначена відповідність номеру до назви грибів. Потрібно обрати ті цеглинки, які можна покласти до кошика, тобто їстівні гриби. Після виконання завдання, учні роблять висновок про те, що в природі існують їстівні та отруйні гриби, а також необхідність дотримання правил безпечної поведінки під збирання грибів.

1	Підберезник		7	Біла поганка	
2	Білий гриб		8	Маслюк звичайний	
3	Опеньки несправжні		9	Опеньки справжні	
4	Жовтий гриб		10	Несправжній дощовик	
5	Лисички звичайні		11	Мухомор червоний	
6	Сатанинський гриб		12	Печериці	

Рис. 3. Приклад реалізації гри «Гриби! Будь уважний ти завжди!» із застосуванням LEGO-технології при вивченні теми «Чи безпечно для здоров'я збирати гриби?» (2 клас)

Завдяки безмежним освітнім можливостям, цеглинки LEGO сприяють підвищенню зацікавленості здобувачів початкової освіти до навчально-пізнавальної діяльності, активізації уваги учнів, розвитку творчого й критичного мислення, навичок соціально активних, креативних людей, здатних самостійно генерувати нові ідеї та приймати нестандартні рішення тощо.

Висновки. Отже, реалізація LEGO-технології в освітньому процесі Нової української школи, зокрема на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ» забезпечує сприятливі умови для розвитку здобувачів початкової освіти як дослідників, які задовольняють свою природну допитливість; не просто здобувають знання на уроках, але й знають, як використовувати їх у повсякденному житті для покращення навколишнього середовища; пізнають світ цілісно завдяки інтегрованому підходу до освіти; через гру навчаються самостійним спостереженням, дослідженням та експериментуванням.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт початкової освіти (Затверджено постановою КМУ № 87 від 21.02.2018 р.). URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-п#Text>
2. Рома О. Ю. Гра по-новому, навчання по-іншому : методичний посібник. Київ : The LEGO Foundation, 2018. 44 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/nova-ukrainska-shkola/LEGO/po-novomu-navchannya-po-inshomu.pdf>
3. Бібік Н. М. Нова українська школа : poradnik dla vchytelja. Софій Н. З., Онопрієнко О. В., Найда Ю. М. та ін. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди»», 2017. 206 с.
4. Рома О. Ю. Шість цеглинок в освітньому просторі школи. : методичний посібник. The LEGO Foundation, 2018. 32 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/nova-ukrainska-shkola/LEGO/tseglinok-kviten-2018-web.pdf>

СТРУКТУРА І ЗМІСТ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО ВПРОВАДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВИТИ

Борисов В. В., Білецька О. Л.

Актуальність проблеми. Сучасне реформування системи підготовки майбутнього вчителя початкових класів, зумовлене якісними змінами всієї галузі освіти України, ґрунтується на компетентнісному підході, демократизації та індивідуалізації освітнього процесу, а також поглибленні засад толерантності